

انوجيد 3 (KYC دستاويز جا)

پاتي / سرافت دلالون (Members / Stock Brokers)، اختياري شخصن (Authorized Persons) ۽ گراهڪ/پونجي

سيڙهندڙن (Client / investor) جا حق ۽ فرض جيئن SEBI

۽ ڪمودٽي ايڪسچينج (Commodity Exchanges) پاران پڪ ڪيا ويا آهن

1. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ شال پونجي سيڙهندڙو/واڻج ڪندو انهن ڪمودٽي (Commodities)/ٽيڪن/پين وسيلن ۾ ايڪسچين تي نپٽريندي جيئن قانون، نائب قانون ۽ ڌنڌي قانون/ايڪسچينج جي نيٽم/ SEBI ۽ ڪرڪلر/هاڪا جي بعد ۾ زاهر ڪيا ويا ان بابت وقت به وقت.

2. پاتي / سرافت دلال، نامجد ڪيل شخص ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ/پونجي سيڙهندڙ ڪانون، نائب قانون ۽ ايڪسچين جي ڌنڌي جي نيٽم ۽ زاهر ٿيل سرڪولر/هاڪن ۽ SEBI ٻنڌيل رهندا ۽ سرڪاري اختيارون پورا ڀڙا ٿيندڙ هاڪن سان ٻنڌيل رهندا جيڪي وقت بي وقت لاڳو ڪيا ويندا.

3. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ/پونجي سيڙهندڙ پنهنجي پاڻ کي پاتي / سرافت دلال طور راضي ڪندو مان جي ڌنڌي نسبت ۽/يا سادت ٺيڪي ۾ ڌنڌي ۽ ان جي آرڊر پاتي / سرافت دلال ماروت ڪارواھت ڪرڻ جي چاه ٿو رکي ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ/پونجي سيڙهندڙ وقت بي وقت پنهنجي پاڻ جي راضي ڪندو ان سگھ لاءِ پاتي / سرافت دلال / پاران آرڊر ڪارواھت ڪرڻ کين اڳ.

4. پاتي / سرافت دلال شل پنهنجي پاڻ کي سانده راضي ڪندو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي سچائي ۽ مالهي سگھائي نسبت ۽ لاڳاپو رکندڙ سيوائن ميسر ڪرڻ جي مقصد بابت.

5. پاتي / سرافت دلال شل قدم ڪندو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڪنهن به بندش، جميواري سوڌي چٽي ريت ڪارواھت ٿيندڙ ڌنڌي جي جميواري ۽ جنهن سگھائي جي حالت ۾ پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال ڪم ڪندو.

6. ڌنڌيڪي مهنت جون ضرورتون

a. پاتي / سرافت دلال لازمي طور ڌنڌيڪي مهنت ڪارواھت ڪندو مالي ٺيڪي منجه گهرڻ يا ان هيٺ پنهنجي جميواريون نپائڻ وقت.

b. ”ڌنڌيڪي مهنت“ جو مطلب آهي رواجي ڪلا ۽ سيوا جيڪو هڪ پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال کان اميد ٿي ڪري سگھجي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڏانهن، فلائڻ سان لاڳاپو رکندي-

i. ايمانداري بازاري عمل؛

ii. سٺي وشواش جي سڌانت؛

iii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي ڄاڻ جو درجو، تجربو ۽ سخوسيت؛

iv. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران ماڻندڙ مالي پڌارت* منجه جوڪي جو نمونو توڙي ماپ؛

v. پاتي / سرافت دلال تي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جو آڌار.

* ڪمودٽي ڊرائيوٽو (Commodity Derivatives) ٺڪو

7. اختياري شخص شل ميسر ڪندو شروري مدد ۽ پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال سان سهيوگ ڪندو سندس سموري ڏي وٽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان.

گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڄاڻ

8. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ شل ميسر ڪندو اهي سمورا وچوڙ جيئن پاتي پاران "خاتو ڪوليندڙ فارم" ۾ لازمي رهندا ساٺ ڏيندڙ وچوڙن جي سان، جيڪي ڪمودٽي ايڪسچينج/SEBI پاران وقت بي وقت لازمي ڪيا ويندا آهن.

9. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پنهنجي پاڻ جي سڃاڻپ ڪندو خاتو کوليندڙ دستاويز جي سموري لازمي شرطون سان. ڪا به ڌار شرت يا دستاويز آڻ لازمي ٿيندو، سو ان جو دارومدار گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي خاص قبوليت تي دارومدار رکندو.

10. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ يڪدم ڏس ڏيندو لکت ۾ جيڪر 'خاتو کوليندڙ فارم' ۾ خاتو خوليندڙ مهل يا ان بعد فارم ۾ ڄاڻايل ڪنهن به وچوڙ ۾ بدلاءُ ٿيو / ڌنڌو بند / دوالي ٿي وڃڻ يا ڪنهن به ايتري قانوني حالت بابت جنهن جو اسر سندس مالي حالت تي پوي. گرهڪ ميسر ڪندو/واڌارو ڪندو مالي ڄاڻ پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال کي مهڊود وقت تي.

11.A. مالي ٺيڪي ۾ آڻ واجبي شرطن کان بچاءُ**

a. ان ڄاڻايل ٺيڪو ۾ ان واجبي شرط رد ڪئي ويندي.

b. ڪا شرط ان واجبي ٿيندي جيڪي سندس منجهه

i. ايتري خاق فير گهٽي آڻي حق توڙي جميواري ۾ مالي ٺيڪي جي نسبت ڌرن ۾ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي نڪسان ڏيندڙ

ii. جزا جيڪي ڌيان ۾ رکنا پوندا ڪنهن به ڪرار کي ان واجبي ڏسندي، سوڌا.

c. مالي پدارت يا مالي سيوا جنهن جي ڏي وٺ پئي ڪجي سو مالي ٺيڪي جي هيٺ آهي-

i. مالي ٺيڪي هيٺ هلت ڪندڙ مالي پدارت توڙي مالي سيواون جو نمونو؛

ii. شرط جي پاردرشڪتا جي حد؛

**ڪمڊٽي ايڪسچينج پاران آڇيل ٺيڪا

iii. شرط جيڪا گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي مولڪ ڏيندي آهي ٻين ڌار مالي ڪرارن سان پيٽن لاءِ ساڳي مالي پدارت يا مالي سيوا جي حد تائين

iv. مالي ٺيڪي جي مٿي چري حالت ۾ ۽ ڪنهن ڌار ٺيڪي جي ڪنهن شرت جي ان تي ڏيرتا.

d. ڪا شرت صاف آهي جيڪر آها-

i. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران سمجهه ۾ سيندڙ لڳ ڀڳ صاف ٻولي ۾ ڏاهر ڪئي وئي هجي؛

ii. قانوني ريت واجب ۽ صاف طور سان پيش ڪئي وئي هجي // ۽

iii. شاط سان پرياوت گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي سهوليتي سان ميسر ڪئي وڃي.

e. جيڪي 11.A.c. هيٺ ڪا به مالي شرت ان واجبي پاتي وئي ڌر ٻين شرطن تهن پنهنجي ٺيڪو برڪرار رکندا باڪي شرطن جي آڌار تي ان حد تي جي مالي ٺيڪو ۾ سگهه رهي تي ته ڪا به ان واجب شرت لاڳو نه پئي ڪئي وڃي.

11.B

a. "ان وچاريل ٺيڪو" جو مطلب آهي، جنهن جون شرطون، 11.C. منجهه ڄاڻايل شرطن کان سواءِ، (هاڻ ڄاڻايل آهن) ۽ جيڪي ڌرن ۾ منجهه وچاريل ناهن مالي ٺيڪي جي نسبت ۽ ان منجهه آهن-

i. هڪ مالي ڪرار جنهن منجهه، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي نسبت، پاتي / سرافت دلال کي خاص رٿائيت هٿ آيل آهي مالي شرطو ٽوپڻ جون / ۽

ii. رواجي ٺيڪي جو فارم.

- b. ”رواجي ٺڪو فارم“ جو مطلب آهي هڪ مالي ٺڪو جيڪو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لاءِ خاص سلاھ هيٺ ناهي سواءِ اهو شرطون جيڪي 11.C ۾ ڄاڻايل آهن.
- c. جيتوڻيڪ ڪي شرطون مالي ڪراڪ نسبت فارم ۾ وڃايل هجن، مالي ٺڪو جي اڻ وڃايل ئي ليکيو ويندو جيڪو اهو هنن پاران ڏسيو ويو-
- هڪ مٿي چرو ۽ خاص پررڪ مالي ٺڪي جي ۽
 - گهڻي حد لائين حالتيون مالي ٺڪي جي نسبت
- d. داوي مڃ جيڪر مالي ٺڪي اڻ وڃايل رهجي وڃي ته ان جي دارومدار پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال تي ئي رهندو.

11.C

- a. مٿي ڄاڻايل مالي ٺڪي جي شرط تي لاڳو نه ٿيندا جيڪر-
- مالي ٺڪي جي ڏيڻي لپي نسبت هجي؛
 - ادا ڪندڙ يا پڳتان ڪندڙ مالي پڌارت يا مالي سيوا جي اڳه پڪ ڪندڙ هجي ۽ جيڪي چٽي ريت گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏسيا ويا هجن يا
 - ضروري هجي، يا خاي طور موڪل هيٺ هجي، ڪنهن قانون يا نيم هيٺ.
- b. ريات فهرست 11.C شرط تي لاڳو نه هجي راشي جي پڳتان سان واستو رکندڙ هجي جو ڪي ڪنهن خسوسي حادثي جي ٿيڻ يا نه ٿيڻ تي دارومدار رکندڙ هجي.

12. پاتي / سرافت دلال ۽ اختياري شخص شل گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جا سمورا وچوڙ سنڀاليندو جيئن خاتو ڪوليندڙ فارم ۾ ڄاڻايو ويو آهي يا ڪا به ڄاڻ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ نسبت، ڳجهائي ۾، ۽ هو ان ساڳي ڄڻ ڪنهن شخص/اختياري سان ناهي وڃندا سوائِ جيڪر قانون/نيم هيٺ ڏسڻي لازمي ٿئي. بهرل ان شرت تي ته پاتي / سرافت دلال / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي مولن سان پنهنجي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي ڄاڻ ڪنهن شخص يا اختياري کي ڏسي ٿو سگهي.

13.A. نجي ڄاڻ ۽ ڳجهائي جو تهفوظ

- a. ”نجي ڄاڻ“ جو مطلب آهي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان واسطو رکندڙ ڪا به ڄاڻ يا گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي سڃاڻپ وڃڻ سڌي ريت يا اڻ سڌي ريت، ۽ ان منجهه آهن-
- نالو ۽ رابطي جا وچوڙ؛
 - بايوميتريڪ ڄاڻ، شخصن نسبت
 - ڏيڻي لپي سان واسطو رکندڙ ڄاڻ، يا ملڪيت جي، مالي پڌارت جي
 - مالي سيواون جي جي استعمال سان واسطو رکندڙ ڄاڻ
 - ٻئي ڪا به ڄاڻ جيڪا چٽي ڪئي وڃي.

13.B

- a. پاتي / سرافت دلال لاهمي طور-
- گراڪ سان واسطو رکندڙ ڪا به نجي ڄاڻ هٿ ناڪي ڪندو سواءِ جيڪا ڪقانڳن هيٺ ضروري هجي ڪنهن به مالي پڌارت يا سيواون جي دائيري هيٺ؛

- ii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان واسطو رکندڙ سموري ڄاڻ ڳجهي رکندو ۽ ڪنهن به ٽهي ڌر سان نه وڙهندو سواءِ 13.B.b. هيٺ خاص طور گهري وڃي؛
- iii. پنهنجي پوري ڪوشش ڪندو ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان لاڳاپو رکندڙ نجي ڄاڻ، صحيح، تازي ۽ پوري آهي؛
- iv. ان جي پڪ ڪندو ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي سندس ڄاڻ تي پورو وائڪيپ ملي، سواءِ جيڪر نيم هيٺ کيس جهليو وڃي؛
- v. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي پورو معڪو هجي ته پنهنجي نجي ڄاڻ تازي ڪري سگهي ۽ ان جي پڪ ڪري ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي تازي ڄاڻ ڀاتي / سرافت دلال جي هٿ هجي جيڪا صحيح، چٽي پوري هجي.
- b. ڪو به ڀاتي / سرافت دلال شل ڄاڻائي ٿو سگهي گراهڪ سان واسطو رکندڙ نجي ڄاڻ ڪنهن ٽهين ڌر کي رڳو جيڪر-

- i. هن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کان اڳواٽ لکت ۾ موڪل ورتي هجي ان پڌرائي لاءِ، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ان منت جي ناڪارڻ جي پوري موڪعو ڏيڻ بعد؛
- ii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ان کي پڌرو ڪرڻ جي موڪل ڏني هجي؛
- iii. اختيار موڪل ڏني آهي يا هدايت ڏني آهي ان جي پڌراپ نسبت، جيڪر ڪنهن لاڳاپو رکندڙ ڪانون توڙي نيم هيٺ ان ڄاڻ کي روڪيو نه ويو هجي، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي پورو معڪو ملو هجي ڪنهن ڪانون هيٺ ان جي پڌرو ڪرڻ لاءِ ڪنهن ڪانون يا نيم هيٺ؛
- iv. اها پڌراپ ضروري هجي ڪنهن ڪانون يا نيم هيٺ، ۽ ڪنهن ڪانون هيٺ ان کي روڪيو نه ويو هجي، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي اهو پوري معڪو ملو هجي ته پنهنجي پاڻ ان ڄاڻ جي پڌرو ڪرڻ نسبت؛
- v. پڌرائي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڏانهن ان جو سڌو واسطو ان مالي پڌارت جي شرطن تي آڌارت هجي جيڪر ڀاتي / سرافت دلال-

1. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي اڳواٽ ڄاڻائي ته سندس نجي ڄاڻ ڪنهن ٽهي ڌر سان وڙچي سگهجي ٿي ۽
2. ان جو بندوبست ڪري ته ٽهون ڌر ان ڄاڻ جي ڳجهو رکڻ جي ان ساڳي ريت جيئن هن پاڳي ۾ ڄاڻايو ويو آهي يا

- vi. پڌرائي ڪري ٿي سگهجي ڪنهن سڄي ڌوڪي باجي کي روڪڻ يا ممڪن فهاپ جي ڏيئي لپي يا داوي کي روڪڻ لاءِ، جيڪر گراهڪ ڪنهن ٽهي ڌر سان ملي منهنجي نجي ڄاڻ سنڀالڻ ڏني جيئن هيٺ پاڳي ۾ ڄاڻايل آهي.

c. ”ٽهي ڌر“ جو مطلب ڪو به شخص سواءِ ڀاتي / سرافت دلال جي، ڀاتي / سرافت دلال جي گروه جي سوتو.

14.A. واجبي پڌراپ جي ضرورت بنهن شرويات توڙي سانده حالت لاءِ

- a. ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران ضروري ڄاڻ جي حالت کي وائڪو ڪندو جيڪا واجبي طور ضروري پوي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران ڏيئي لپي بابت ڪو به فيسلو ڪرڻ لاءِ.
- b. واجب پڌرائي ڪرڻ نسبت، ڄاڻ لازمي طور ميسر ڪئي وڃي-

- i. واجبي طور گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي اڳيان ڪرار ۾ اچڻ کان اڳ، جيئن گهراهڪ کي واجب وقت ملي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڄاڻ سمجهڻ لاءِ؛
 - ii. ڪنهن خاص تبڪعي سان واسطو رکندڙ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لکت ۾ ۽ ان نموني جيئن سان گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سمجهي سگهي؛
 - iii. ان تبڪعي سان جيئن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جدا جدا مالي پدارت توڙي سيواون پيڻي سگهي ساڳيون مالي پدارت توڙي سيواون مجھ.
- c. ڄاڻ جو نمونو جيڪو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏسيو ويندو مالي سيوا توڙي سيواون سان لاڳاپو رکندڙ جنهن ۾ هن بابت ڄاڻ هجي-
- i. مالي پدارت توڙي سيواون جون اهم خسوسيتون، ان جي خسوسيت، فائدا، جوڪا سوڌا گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي؛
 - ii. مالي پدارت توڙي سيواون نسبت جيڪو مووابجو جو پڳتان ڪرڻو پوندو ۽ جنهن نموني سان اهو مووابجي جي ڳڻپ ڪئي ويندي؛
 - iii. مالي پدارت توڙي سيواون جو وجود، روڪ يا ڪنهن به شرط جو اسر؛
 - iv. نمونو، خسوسيت ۽ ڀاتي / سرافت دلال جا حق، سندس سڃاڻپ، قانون ۾ حالت، واستو رکندڙ سرڪاري سنسٽا سان واٽ؛
 - v. ڀاتي / سرافت دلال سان رابطي جا وچوڙ ۽ رابطي جا نمونا گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ۽ ڀاتي / سرافت دلال جي منجه؛
 - vi. ڪنهن خاص ارسِي جي منجه گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جا قانوني حق مالي ڪرار تي دارومدار رکندي
 - vii. ڪنهن به قانون هيٺ گهراهڪ جا حق.

.14.B

- a. ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ميسر ڪندو جو ڪي مالي پدارت يا مالي سيواون پئي ورتيون ڀاتي / سرافت دلال کان، فلاڻيون پڌرايون سان-
- i. ڪو به بدلاءَ ڄاڻ ۾ جيڪو واجبي طور ڄاڻائي لازمي آهي 14.A هيٺ ان وقت جڏهن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ شروعات ۾ ۾ مالي پدارت توڙي سيواون وٺجي ٿو؛
- ii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران هليندڙ ڪنهن مالي پدارت جي حالت توڙي سگهائپ سان نسبت ڄاڻ، جيئن ضرورت پوي مالي پدارت توڙي سيواون جي حق بابت ڄاڻڻ جي ضرورت پوي؛
- iii. ڪا به ڌار ڄاڻ جيڪا ضروري پوي.
- b. هڪ ساندو پڌرائي لازمي طور ڪئي وڃي-
- i. هڪ خاص ارسِي منجه ڪنهن به مالي حالت جي بدلاءَ تي يا ڪنهن واجب وقت جي ارسِي مجھ، جيئن لاڳو هجي ۰۰۰ ۽
- ii. لکت ۾ ۽ ان نموني جيئن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران سمجهيو وڃي ان تبڪعي جي ماڻهو پاران.

حاشي

15. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لاڳاپو رکندڙ شروعاتي حاشيشل ڏيندو، بڪايا حشي، خاص حاشي يا ايڙهي ڪا به حاشي جيڪا ڀاتي / سرافت دلال، يا ايڪسچينج پاران ضروري سمجهيون ويندون يا جيئن SEBI ان تبڪعي تي لاڳو ڪيون

ويندو جنهن ڀاڱي تي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ وپار پئي ڪيو. ڀاتي / سرافت دلال پنهنجي سگهه ۾ اهو حق ماڻي ٿو ته هو ڌار حاشي اوڳاري) جيتوڻيڪ ايڪسچينج يا SEBI پاران ضرورت نه هجن (۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي اها جميواري هوندي اڙهي ڪا به حاشي هو مڪرر ڪيل وقت جي منجه ان راشي جو ڀڳتان ڪري.

16. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سمجهي ٿو ته هاشي جو ڀڳتان جو واجبي مطلب اهو ناهي ته سمورن بڪاين جو نپتارو آهي. لڳاتار ادا ڪيل ڀڳتان جي باوجود، ڌنڌي جي نپتاري وقت، ادا ڪرڻ (يا هٿ ڪرڻ) لاءِ جميوار رهندو جيئن ڪرار حدايت ڪري/گهري.

ڏيئي لپي ۽ نپتارو

17. گراهڪ شل ڪو به آرڊر ڏئي ٿو سگهي ڪمڊٽي ڊرائيوٽو خريدڻ يا وڪڻڻ لاءِ لکت ۾ يا ڪنهن ايتري نموني ۾ جيئن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ٿوڙي ڀاتي / سرافت دلال ۾ منجهه پڪ ڪئي وڃي، بهرآل نيمن کي ان ڏس ۾ قبول ٿو پوندو. ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي آرڊرن کي ڪاروايت ڪندو، رڳو ان خسوسي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڪوڊ جي مافرت جيڪو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏنو ويو آهي.

18. ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڄاڻائيندو وپاري/نپتاري جي چڪرن، مهچ/ڀڳتان جي فهرست بابت ۽ هٽون کان وقت بي وقت بدلاءُ ساڳي، ۽ اها گراهڪ جي جميواري ٿيندي ته هو ان فهرست/تريڪن کي ڪاروايت ڪري لاڳاپو ڪندڙ ڪمڊٽي ڊرائيوٽو ۾ جيتي اهو وپار ڪاروايت پيو ٿي.

19. ڀاتي / سرافت دلال کي اها پڪ ڪرڻي پوندي ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران جما ڪيل راشي هڪ ڌار خاتي ۾ رکي وڃي، پنهنجي/ڀاڱي خاتي کان ڌار يا ڪنهن ڌار گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي خاتي کان الڳ ۽ اهو ڀاتي / سرافت دلال پاران پنهنجي/ڀاڱي يا ڪنهن ڌار گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ يا ٻئي ڪنهن سبب استعمال ناهي ڪندو سواءِ SEBI ان جي نسبت جيڪي قانون، نيم، هاڪن، سلاهن ۽ / يا ايڪسچينج جي نيم، وپاري نيم، گزريل نيم، هاڪا، حدايتون جي موجب هجن.

20. جڏهن ته ايڪسچينج (۱) وپارا) کي رد ڪيو جيون جي تيو حالت ۾ سمورا وپار گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي بدر ۾ ڪيل وپار سوڌا سموريون ڏيئي لپيون رد ٿي رهنديون. ڀاتي / سرافت دلال وٽ اهو حق رهندو ته لاڳاپو رکندڙ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان ڪيارد ڪري.

21. ايڪسچينج تي ڪاروايت ڏيئي لپيون نيم، نايب نيم ۽ وپاري قانون، هاڪن تي دارومدار رهندو ۽ هاڪن/اتلاهن جيڪي ايڪسچينج پاران پڌرا ڪيا ويا آهن جتي اهو وپار پيو ڪجي ۽ سمورا ڌران ادالت جي رايه جي هيٺ ايندا جيئن ايڪسچينج جي نيم، نايب نيم ۽ وپاري قانون ۾ چٽا ڪيا ويا آهن جتي وپار ڪاروايت پيو ڪجي لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج جي نيم، نايب نيم ۽ هاڪا/سرڪولر جيڪي ان هيٺ زاهر ڪيا ويا آهن ان جي نسبت.

دڪالي

22. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ شل ڀاتي / سرافت دلال کي دلالي ۽ قانوني ڪرچ پري ڏيندو جيئن لاڳو ڪيا ويندا وقت بي وقت ۽ جيئن گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي خاتي، ڏيئي لپي تي لاڳو ڪيا ويندي ۽ ان سبب ان تي لاڳو ڪئي ويندا جيڪي ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي پئي ڏني. ڀاتي / سرافت دلال شل نيم، وپاري نيم، نايب نيم لاڳاپو رکندڙ ڪمڊٽي ۽ / يا SEBI موجب وڌ ۾ وڌ ممڪن دلالي کان وڌيڪ دلالي ناهي اڳاريندو.

فرض جي صفائي ۽ ڪلوج آئوٽ پوجيشن

23. ڀاتي / سرافت دلال جي ٻين حقن کي نڪسان نه ڪندي (ڪنهن به مسئلي کي ٿياڪر جي فيصلي سوڌو) گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ اهو سمجهي ٿو ته ڀاتي / سرافت دلال جي حق آهي ته هو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڪنهن يا پوري ملڪيت کي دوالو ايلان ڪري ٿو سگهي جيڪر دلالي، بچيل اوڌر وغيره جو ڀڳتان نه ڪيو ويو ۽ ڀاڱيل اوڌر دوالو پئي/ڪلوج آئون مان اوڳاري سگهي ٿو جيڪر ڪا هجي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي بڪايا/جميواري جي حالت ۾. ڪو به يا سمورو نڪسان ايتري دوالو پئي/ڪلوج آئوٽ جي حالت ۾ شل گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ادا يا پرڻو پوندو.

24. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي موت يا دوالو ٿي وڃڻ جي حالت ۾ يا سندس/هنن جي ٻئي ٿورت ۾ ڪمڊٽي اسمرٽ ٿي وڃي هٿ ڪرڻ، پڳتالڻ ڪرڻ، صا پيش ڪرڻ يا فيريڊل ڪرڻ سبب، پاڻي / سرافت دلال لپيٽي لپيٽي رد ڪري پنهنجو نڪسان جو داوو ڪري ٿو سگهي، جيڪو هجي، گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي ملڪيت جي ورود. گراهڪ يا سندس وارث، نمائندا، قانوني وارث يا اٿيڊار جو به فائيدو هٿ ٿو ڪري سگهي جيڪي ڪجهه وڌيڪ نڪري ٿو. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر ان تي ڌيان ڏي ته نمائندي ڏانهن ڪا به فيريڊل راشي/ڪمڊٽي پاڻي / سرافت دلال پاران هڪ واجب ڏيئي ڪيٽي جي روپ ۾ ئي رهڻو ٿيندي قانوني وارث ڏانهن.

تڪرار نپٽارو

25. پاڻي / سرافت دلال سهيوڳ ڪندو گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي مسئلن جي نپٽاري نسبت ان سمپرون ڏيئي لپيٽيون لاءِ جيڪي سندس مارفت ٿي هجي.

26. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر توڙي پاڻي / سرافت دلال شل دلالي، جما پونجي وغيره بابت ڪنهن به داوون ۽ / يا تڪرارن کي تياڪڙ جي فيسلي ڏانهن روارش ڪندو ايڪسچينج جي نيمه نايب نيمه وپاري قانون جي تهت جتي اهو وپار پيو ڪجي ۽ جنجن هيٺ پڌرايون/هاڪا زاهر ڪيا ويا آهن وقت بي وقت.

27. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر/پاڻي / سرافت دلال سمجهي ٿو تهاختيار نمائندي پاران زاهر ڪيل هدايتون مامعلي جي نپٽاري نسبت، جيڪي ڪو هجي، گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر / پاڻي / سرافت دلال جا سي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر / پاڻي / سرافت دلال تي لاهمي طور لاڳو ٿيندا ان جيتي پاڻي / سرافت دلال / گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي رزامندي جو جواب ٿيندو جنهن ۾ گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر / پاڻي / سرافت دلال ان معملي جي نپٽاري ساڻس بدرا ڪئي هوندي.

28. هر پاڻي / سرافت دلال لاءِ اهو ضروري آهي ته هڪ اسردار نپٽاري جو تعريڪو هجي جيڪو سمور گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر هٿ ڪري سگهن

a. پاڻي / سرافت دلال جي بندوسست ۾ هو اسردار تعريڪو هٿ ڪپي جيئن پنهنجي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر پاران ڪنهن به ڏانهن هٿ ڪري نپٽاري سگهجي، مالي پڌارت يا مالي سيواون جي نسبت جيڪي ساڻس مارفت ميسر پني ڪجي، يڪدم ڪڙي ۽ واجب تعريڪي سان.

b. پاڻي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي لازمي طور ڄاڻائي، سندس گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر سان وات ڳنڍڻ جي وقت ۽ ٻئي ڪن ن وقت کيس ڄاڻ ڪپي ٿي سگهي ان بابت-

i. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر پاران ڪنهن به مسئلي جي نپٽاري نسبت حق ۽

ii. تعريڪو جيڪو پاڻي / سرافت دلال پاران ميجو ويندو معملن جي هٿ ڪرڻ ۽ نپٽاري نسبت.

29.A. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر لاءِ سلاه جو مناسب

ان سلاه جو حق جيڪا مناسب هجي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر نجي حالون کي ڌيان ۾ رکي جيئن گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي مالي حالت ۽ ضرورتون. اها جميواري رهڻو اهو شخصن تي لاڳو ٿيندي جيڪي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي سلاه ڏيندا ۽ ريگليٽر ان مالي پڌارتن توڙي سيواون کي چٽو ڪندو جنهن نسبت سلاه ڏيئي.

a. پاڻي / سرافت دلال لاهمي طور-

i. پاڻي / سرافت دلال پوري ڪوشش ڪندو ته گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي لاڳاپو رکندڙ نجي مالي حالت بات ڄاڻ حاصل ڪري // ۽

ii. ان جي پڪ ڪري ته سلاه ڏيڻ کان اڳ گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي لاڳاپو رکندڙ سموري نجي حالت کي ڌيان ۾ رکي.

b. جيڪو اهو واجبي طور پاڻي / سرافت دلال کي پڌرو ٿي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر پاران ڄاڻايل نجي حالت ان پوري ۽ غلط آهي، پاڻي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي لازمي طور چٽاءِ ڏيڻو ڪندو ان غلط ۽ اڌڪي ڄاڻ جو فل چا ٿو نڪري سگهي.

c. جيڪر گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ اهڙي ڪو مالي پدارت يا سيواون هٿ ٿو ڪرڻ چاڱي جيڪو ڀاتي / سرافت دلال جي ليڪي صحيح يا واجب ناهي ته ڀاتي / سرافت دلال-

i. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي چٽي ريت پنجنجي سلاه لکت ۾ ۽ ان تعريف کي ۾ ڏيندو جنهن تعريف کي ۾ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي سمجه ۾ اچي // ۽

ii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاران ارج ڪيل مالي پدارت يا مالي سيواون ميسر ڪري ٿو سگهجي فقط 29.A.a تي مڃڻ بعد ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لان لکت ۾ قبولنامو هٿ ڪرڻ کان پوءِ.

30. پنهنجي فائدي ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي فائدي ۾

ڀاتي / سرافت دلال ۽ گريهڪ جي منجهه خوائيش جي تڪرار جي حالت ۾ ترجيح لازمي طور گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏيبي.

a. ڀاتي / سرافت دلال لاهمي طور-

i. ميسر ڪيو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڪنهن چاه جي ويڙهه جي ڄاڻ، ڪي به مئاووجي جو تڪرار جيڪا ڀاتي / سرافت دلال هٿ ڪئي هجي يا هٿ ڪرڻ جي اميد ٿو رکي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي سلاه ڏين سوڌي

ii. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي حق ڏانهن توجيو ڏيو جيڪر ڀاتي / سرافت دلال کي خبر آهي، يا واجبي طور هٿ ڪيو، منجهس ويڙهه بابت-

1. پنهنجو حق ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جا حق؛ يا

2. لاڳو ٿي رکڻ ڀاتي / سرافت دلال جا حق ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جا حق، ان حالت ۾ جتي ڀاتي / سرافت دلال هڪ مالي نمائيندو آ.

b. ڄاڻ جيڪا 16a.i هيٺ ڄاڻايل آهي سان گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي لازمي طور لکت ۾ يا اهڙي تعڪي ۾ ڏني وڃي جنهن ۾ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي سمجه ۾ اچي ۽ لکت ۾ ان کي پهچ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کان ورتي وڃي.

c. هن ڀاڱي ۾، ”تڪرار مئاووجي“ مطلب آهي ڪو به فائو مالي يا اڻ مالي، جاڪي هٿ پئي ڪئي وڃي ڀاتي / سرافت دلال پاران گراهڪ/پونجي سيڙهندڙن کان سواءِ ان شخصن کان جنهن جو اسر ڀاتي / سرافت دلال پاران گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏني سلاگ تي پوي ٿو.

واٽ رد ڪرڻ

31. ڀاتي / سرافت دلال ۽ گراهڪ منجهه واٽ رد ٿي ويندي // جيڪر ڀاتي / سرافت دلال جي ڪموڊٽي ايڪسچينج جو ڀاتي / سرافت دلال نه رهيو ڀاتي / سرافت دلال جي ڏوهه، موت پد تياگ، نڪاري وڃڻ يا جيڪر سندس نسرٽيفڪيٽ رد ڪئي وئي ايسچينج پاران.

32. ڀاتي / سرافت دلال، اختياري شخص يا گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي حق هوندو ته هو واٽ رد ٿا ڪري سگهي ڪو به سبب نه ڄاڻائيندي پئي ڏر ڪي، لکت ۾ اتلاه ڏني جيڪا هڪ مهني کان گهٽ نه هجي. جيستائين اهو رد پئي نه ٿئي، سمورا حق، جميواريون، جوابداريون سڀني ڌرن جون لپي لپي نسبت ڪايم رهنديون ان واٽ جي رد ٿيڻ جي اڳواٽ ٿاين ۽ انهن کي مڃڻ لازمي رهنديون لاڳاپو رکندڙ ڌرن تي يا سندن قانوني وارث، اولاد، ڪارواهي ڪندڙ ڪاروبار هلائيندڙ تي، جيئن به حالت هجي.

33. جيڪر اختيار شخص جو موت / دوالو پڻو ٿئي، يا سندس پنجنڪرڻ بورڊ پاران رد ڪيو وڃي يا / ۽ سندس پنجنڪرڻ ڪموڊٽي ايڪسچينج پاران رد ڪيو وڃي ۽ / يا اختياري شخص سان ڪرار رد ڪيو وڃي، ڪنهن به سببن جيڪي به هجن، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙن کي لازمي طور ڄاڻ ڏني وڃي ڪي ان رد پئي بابت ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڀاتي / سرافت دلال جو سڌو سهڻو گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڪرڪ ڏني ويندو جيئن ”حق ۽ جميواريون“ دستاويز ۾ ڄاڻايل

آهي، ڀاتي / سرافت دلال، اختياري شخص، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي وات لاڳو رهندي، جيستائين گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پنهنجي چاه نه زاهر ڪري لکت ۾ اتلاه ڏئي ته هو وات کي رد ٿو ڪري ۽ اهو اتلاگ هڪ مهني کان گهٽ ارسى جو نه ٿيڻو ڪپي.

وڌيڪ حق ۽ جميواريون

34. ڀاتي / سرافت دلال ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پاڻ ۾ نپتارو ڪري پنهن جي خاتا وقت ۾ وقت نپتاريندا جيئن نيم، نايب نيم، پاراري قانون، هاڪن هدايون SEBI ۽ لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينجن منجهه ڄاڻايل آهي جتي وپار پيو ڪجي.

35. ڀاتي / سرافت دلال هڪ ڪرار نامو زاهر ڪندو گراڪن کي وپار جي لپي لپي نسبت ان نموني ۾ جنهن لاءِ ايڪسچينج هدايت ڪئي هجي وقت بي وقت سموري ڏيڻي لپي جي وچوڻ سان جيئن آرڊر نمبر، وپار نمبر، وپار جا اگهه، وپار جي گڻپ، سدت ڪرار جا وچوڻ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڪوڊ، دلالي، سمورا پيگتان جيڪي مڙهيا ويل پيگتان جي وچوڻ سوڌا جيئن ايسچينج جي تعريفن ۾ ڄاڻايو يو آهي اڳوات نڙڌارت ڪيل وقت ۽ نموني ۾. ڀاتي / سرافت دلال شل رابطي جا وچوڻ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڏيڻي لپي جي 24 ڪلاڪن ۾ موڪلندو رواجي هارڊ ڪاپي ۾ ۽ / يا ايم ميل ضريئي ڊيجيٽل صحيح جي ساڻ.

36. ڀاتي / سرافت دلال شل راشي جو پيگتان يا ڪموڊٽي جي نڪالي ڪندو ايسچينج جي نيم، نايب نيم، وپاري قانون، هاڪن جي تهت، جيئن به حالت هجي، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙن کي پيگتان جي راشي هٿ اچڻ بعد جتي وپار پيو ڪجي جيستائين ٻئي ڪنهن نموني لاءِ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙل پاران اتلاه نه ڏنو وڃي، لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج جي شرت ۽ حالتون موجب جيڪي وقت بي وقت زاهر ڪيا ويندا آهن جتي وپار پيو ڪجي.

37. ڀاتي / سرافت دلال شل موڪلندو سموري ”خاتي جا وچوڻ پنهن ڪموڊٽي ۽ راشي لاءِ هر گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي نسبت ان ارسى ۽ نموني ۾ مقرر ڪيل وقت ۾ جيئن لاڳاپو رکندڙ ايسچينج پاران وقت بي وقت ڄاڻايو ويندو آهي جتي اهو وپار پيو ڪجي. وچوڻ ۾ شل اهو پڻ ڄاڻائبو ته گڙڙي جيڪر ڪا هجي، ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پڪ ڪيل وقت ۾ ڄاڻائندو جيئن لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج پاران وقت بي وقت ڄاڻايو ويندو آهي جتي اهو وپار پيو ڪجي، ان جي پهچ کان ڀاتي / سرافت دلال کي (سرافت دلال).

38. ڀاتي / سرافت دلال شل پورا ”حساب جا وچوڻ“ پنهن راشي توڙي پڌارت ساڳي پنهنجي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ سان لاڳاپو رکندي ان ئي ارسى ۽ نموني ۾ مقرر ڪيل وقت اندر، جيئن وقت بي وقت لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج پاران حدايت ڪيل ويندو رهيو آهي جتي اهو وپار پيو ڪجي. وچوڻ اهو پڻ پڌيو ڪندا ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ گڙڙي ڄاڻائندو، جيڪر ڪا تي هجي وچوڻ ۾، ان خاص ارسى ۾ جيئن وقت بي وقت اڪسچينج پاران ڏسيو ويندو آهي جتي اهو وپار ڪارواهت پيو ٿئي، ان جي پهچ ملڻ بعد پيٽي (سرافت دلال) تان.

39. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ان جي پڪ ڪندو ته ساڻس وٽ قانوني سگهه ۽ اختياري آهي ڀاتي / سرافت دلال سان ساجهيداري نسبت ۽ سگهرو آهي پنهنجي جميواريون توڙي جواڊاريون هيٺ نڀائڻ لاءِ، ڏيڻي لپي جي نسبت سموريون ڪارواهيون ڪيو وڻڻ کپن اهو پڪ ڪرڻ لاءِ ته ڪا به ڏيڻي لپي جي ڏي وٽ ڪرڻ کان اڳ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پنهنجي سموريون جميواريون نڀائيندو.

40. ان حالت ۾ جيڪر ڀاتي / سرافت دلال پنهنجو / پنهنجي ڀاتي / سرافت دلال پڻو تياڳي ٿو / ٿي، ڀاتي / سرافت دلال هڪ عام اتلاه ڏيندو / ڏيندي ڏاون جي آڇ ڪندي، جيڪر ڪو هجي، پونجي سيڙهندي پاران، جيڪر ڪارواهت ٿيڻ ڏيڻي لپي نسبت ڪو ڏاون هجي ته ان جي پڪ ڪيو ته ڏاون درج ڪيو وڃي، ايسچينج ۾ واجب وقت جي اندر ساڻ ڏيندڙ دستاويزن جي ساڻ.

41.A. اڻ واجب ورتاءُ کان منجهائيندڙ وهنوار ۽ بدزيان وهنوار منجهه آهي

a. مالي پڌارت ۽ مالي سيواون سان واسطو رکندڙ اڻ ٺهندڙ وهنوار جهليل آهي.

b. ”اڻ ٺهندڙ ورتاءُ“ جي معنيٰ آهي ڪا ڪرت يا چوڪ ڀاتي / سرافت دلال پاران يا سندس مالي نمائيندي پاران جنهن سان وڏي هدا تائين يا ممڪن طور خاص ڪري روڪي ٿو سگهي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي هڪ ڄاڻايل ڏيڻي لپي جي وچار کان ۽ ان منجهه آهي-

- i. ٻوڙي 41.B هيٺ منجھائيندڙ وھنوار
- ii. ٻوڙي 41.C هيٺ بد زبان وھنوار
- iii. ايڙھو ڪو بہ چتو ڪري سگھجندي وھنوار.

.41.B

a. ڀاتي / سرافت دلال جو وھنوار يا سندس مالي نمائيندو واٽ ۾ اسرار جزي ۾ منجھائيندڙ آھي جيڪر اھو گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ کي ممڪن طور گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ کي ھڪ ڏيتي ليتي ۾ اھو فئسلو ڪرائي ٿو سگھي جيڪو ھو ٻئي حالت ۾ ھو نہ ڪئي آھي، ۽ ان وھنوار منجھ ۾ آھي۔

- i. گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ کي غلط ڄاڻ ڏيڻ يا ڄاڻ جيڪا ڀاتي / سرافت دلال يا مالي نمائيندو کي سچي نہ لڳي // يا
- ii. گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ کي صحيح ڄاڻ ڏئي ان ترڪعي سان جي اھا غلط لڳي.

b. اھو ڇاڪڻ ۾ تہ ٻوڙي 41.B.a ۾ جيڪر وھنوار منجھائيندڙ آھي فلاڻا مسٽرن کي ”پڪ ڪرائيندڙ“ مسئلو ڪري وڃاري ٿو سگھجي۔

- i. اھم خسوستيون مالي پدارت جون، ان کان سواءِ خدوخال، فائيدا ۽ جوڪا؛
- ii. مالي پدارت توڙي مالي سيواون لاءِ گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ جو گھورج يا گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ جي ضرورت؛
- iii. مالي پدارت توڙي سيواون نسبت جيڪو مووابجو جو پڳتان ڪرڻو پوندو ۽ جنھن نموني سان اھو مووابجي جي ڳڻپ ڪئي ويندي؛
- iv. مالي ڪرار ۾ مالي ريت ۾ وجود، ناڪاروڻو ۽ اسر مالي ڪرار تي؛
- v. ڀاتي / سرافت دلال جي سڃاڻپ، سندس اسرائيدو اسر توڙي واٽيون جي سوڏيون نمونو، خسوستيون ۽ ڀاتي / سرافت دلال جا حق
- vi. گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ جا حق ڪنھن بہ قانوني ۽ ريم جي هيٺ.

.41.C

a. ڀاتي / سرافت دلال توڙي مالي نمائيندي جو وھنوار مالي پدارت روڙي سيواون جي واسطي بدسلوڪي جو آھي جيڪر اھو۔

- i. جيڪر ان ۾ دٻاءُ ۽ غلط اسر ھجي
- ii. ليتي ليتي جي وچر نسبت ممڪن ڪري يا ممڪن ڪري سگھڻ جي سگھ رکي جيڪو ڪي ٻئي حالت گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ نہ ڪري ھا.

b. اھو پتو ڪرڻ لاءِ تہ وھنوار ۾ زبردستي يا غير ضروري اسر جو استعمال ٿيو ھو فلاڻيون تي وڇار ڪرڻو پوندو۔

- i. وھنوار جو وقت، جاءِ، نمونو ۽ اورچائي؛
- ii. ڌمڪي ڏيندڙ يا بد زبان ٻولي يا وھنوار جو استعمال؛
- iii. گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ جي ڪنھن مسيبت جي حالت، مجبوري جو فائيدو، جنھن بابت گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ آگھا آھي، گراھڪ/پونجي سيڙھندڙ تي اسر وجھڻ ساڳي ڪنھن مالي پدارت توڙي مالي ساواون نسبت؛

iv. ڪو به غير انوبند روڪ ڀاتي / سرافت دلال پاران لاڳو ٿيل، جتي گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر مالي ڪرار ۾ پنهنجو حق جو استعمال پئي ڪرڻ چاهي، ان منجهه آهي-

v. مالي ڪرار کي رد ڪرڻ جو حق؛

vi. ڪنهن ڌاري مالي پڌارٽ يا ڪنهن ڌاري ڀاتي / سرافت دلال ڏانهن متجڻ جو حق

vii. ڪنهن ڪدم ڪٽڻ جي ڌمڪي، حالتون کي دارومدار رکندي جتي ڌمڪي ڏني وئي هجي.

ايليٽرانڪ ڪرار نوٽ (ECN)

42. جيڪر گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر ڪرار نوٽ ايڪٽرانڪ تعريڪي سان هٿ پئي ڪئي، هو هڪ واجب اي ميل سڃاڻپ ميسر ڪندو (گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر پاران ٺايل) ڀاتي / سرافت دلال کي (مهرباني ڪري انوچيد 3 جو پاڳو ڪ ڏانهن ڏيان ڏيو). ڀاتي / سرافت دلال ان جي پڪ ڪندو ته وقت بي وقت پڌرا ڪيل سمورا نيم / نايڻ نيم / وپاري نيم / هاڪن کي مڃيو ويو آهي. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر ڀاتي / سرافت دلال کي پنهنجي اي مي سڃاڻپ جي ڪنهن به بدلاءَ نسبت ڀاتي / سرافت دلال کي رواجي لکت خط ۾ ڄاڻائيندو. جيڪر گرهڪ انٽرنيت وپار جي چوڊ ڪئي آهي، اي ايل سڃاڻپ جو بدلاءَ سوگهي تعريڪي سان هڪ استعمال ڪندڙ نالو ۽ گجهي لفظ سان ڪئي وڃي.

43. ڀاتي / سرافت دلال ان جي پڪ ڪندو ته سموري موڪيل ECN ڊجيتل ترڪعي سان سهي ڪيل، اينڪريٽ ۽ بنا چيٽر چاڙ جي ۽ IT قانون 2000 جي شرتون جوڀ موليا وڃن. جيڪر ECN هڪ انچميٽ جي ترڪعي سان موڪلجن ٿا، ايتيچ ڪيل فائيل سوگهي پئي ڪئي وڃي ڊجيتل صحيح ساڻ ۽ بنا چيٽر چاڙ جي.

44. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي اهو ڌيان ۾ رکڻ کپي ته موٽي آيل ميل جي رسيد نه ملڻ جو مطلب ڀاتي / سرافت دلال پاران ڪرار نوٽ جي پهچ ڪري ليڪيو ويندو.

45. ڀاتي / سرافت دلال کي اي ميل جي جريعي موڪيل ECN ۽ اي ميل جي پهچ ڪري نموني سوگهي ڪري ڪرڻي پوندي ۽ بنا چيٽر چاڙ جي حالت ۾ جيڪي IT قانون 2000 جي شرتون ۾ ڄاڻايو ويو آهي ۽ جنهن حد تائين نيم / هاڪا / حدايون ڏسيل آهي جيڪي SEBI/ڪموڊٽي ايڪسچينج پاران وقت بي وقت پڌرو ڪيو ويندو آهي. ڀاتي / سرافت دلال پاران ڪرار نوٽ موڪلڻ پهلهي پهچ جو ثبوت مثل سرستي مان ٺهيل لاڳ رپورٽ کي واجب وقت تائين هٿيڪي ڪري رکڻي آهي جيئن SEBI/ڪموڊٽي سيڪسچينج پاران زاهر ڪيل نيم / هاڪا / حدايون ۾ ڄاڻايو ويو آهي. لاڳ رپورٽ ڄاڻائينديجيڪر ڪرار نوٽ ڪون پهتا گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر جي ايم ميل ۾ ناڪارا ويا يا موٽي آيا. ڀاتي / سرافت دلال ان جي پوري پڪ ڪندو ته ساڻس وٽ نموريون اي ميل جي پهچ موجود هجي واجب ارساي تائين جيئن SEBI/ڪموڊٽي ايڪسچينج پاران پڌرا ڪيل نيم / هاڪا / حدايون ۾ ڄاڻايل آهي.

46. ڀاتي / سرافت دلال ان گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي ڪرار نوٽ رواجي هٿيڪي ترڪعي سان موڪلندو رهندو جن ايڪٽرانڪ ترڪعو ناهي چونڊو هجي. جيڪڏهن ECN گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي نه ملي هجي (ميل موٽي اچڻ جي حالت ۾) ڀاتي / سرافت دلال گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي رواجي نموني لکت ۾ ڪرار نوٽ موڪلندو ان پڪ ڪيل ارساي ۾ SEBI/ڪموڊٽي ايڪسچينج جي واجب نيم / قانون / نايڻ قانون / وپاري نيم ۽ هاڪن تهت ۽ موڪلڻ جو سٿوت ان رواجي ڪرار نوٽ جا هٿيڪا ڪري رکندو.

47. گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي ECN جي ايم ميل ڏي وٽ جي حالت ۾ ڀاتي / سرافت دلال شل ساڻ سان ECN پڌرا ڪندو پنهنجي ويب سائيت ۾ جيڪر ڪا هجي، سوگهي ترڪعي ۽ ميسر ڪندو واجب موڪل ان ڏانهن گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کي، شل هڪ سڃاڻپ نالي ۽ گجهي لفظ جي جريعي، ان وڪلپ سان ته گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر يا نه گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر سوگهو ڪري ۽ / يا ان جي پرنٽ ڪري هٿيڪي رکي.

48. ايليڪٽرانڪ ڪرار نوٽ (ECN) پڌرائي فارم هٿ ڪيو ويندو گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر کان جن ڪرار نوٽ ايڪٽرانڪ ترڪعي سان هٿ ڪرڻ جي چاه پئي رکي. اها پڌرائي تيسٽائين واجب رهندي جيستائين گراهڪ/پونجي سيٽهنڊر ان کي رد نٿي ڪري.

اختياري الاتقو

49. خسوسي حق جيڪي هن دستاويزن ۾ ڄاڻايا ويا آهن تن کان سواءِ، ڀاتي / سرافت دلال، نامجد ڪيل شخص ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ وٽ اهي سموري حقن جا حقدار رهندا جيڪي درج ڪيل ويا آهن ڀاتي / سرافت دلال ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لاءِ ان ايڪسچينج جي نيم / نايب قانون / واپاري نيم ۾ جنهن ۾ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ وپار ڪرڻ جو فئسلو ڪيو آهي ۽ جيڪي هاڪا / حدائتون ان هيٺ پڌريون ٿيو آهن يا SEBI هيٺ.
50. هن دستاويز ۾ ڄاڻايل شرطيون جو دارمدار هميشاهه ئي سرڪاري هاڪن، ڪنهن به قانون، حدائتون ۽ SEBI پاران پڌرا ڪيل هاڪا / پڌرايون تي هوندو ۽ ان لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج جي وقت بي وقت پڌرا ڪيل هاڪن / نيم / واپاري نيم تي هوندي هوندو جتي وپار پيو ڪجي.
51. ڀاتي / سرافت دلال ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ لازمي طور ان فيسلي کي مڃڻو پوندو جيڪو وواچڪ(ا) پاران زاهر ڪيو ويندو آرٽيشن ۽ ڪانسليشن قانون 1996 جي تهت هجي، بهر آل ان ۾ هڪ واٽ اها به آهي ته، جيڪر ڪو به ڌي ان سان خوش ناهي ته هو اپيل ڪري ٿو اڳهي ان وواچڪ جي فيسلي وروڌ.
52. لفظ ۽ اشارا جيڪي هن دستاويز ۾ ڄاڻايو ويا آهن پر جنهن جا وچوڙ ناهي ڏنا ويا آهن، جيڪر سندن مطلب ڪنهن چاري پس منظر ناهي هجي ته تن جو مطلب ايڪسچينج/SEBI پاران پڌرا ڪيل نيم / نايب قانون ۽ نيم / واپاري نيم / پڌرا ڪيل هاڪن / حدائتون موجب رهندو.
53. سمورا ڌار اختياري / غير لازمي شرطيون / دستاويز جيڪي ڀاتي / سرافت دلال پاران ڳنڍيا ويو هجن ايڪسچينج / SEBI سان ناهي ڳنڍيا ويندا. ايڙهي ڪنهن به اختياري شرطيون / دستاويز(ا) ۾ بدلاءِ 15 ڏينهن جي اتلاءِ کان اڳ تيار ڪرڻا پوندا. ايڪسچينج / SEBI پاران ڄاڻايل حق ۽ جميواري دستاويزن ۾ ڪو به بدلاءِ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي ڌيان ۾ آڻيو ويندو.
54. جيڪر ڌڙن جا حق ۽ جميواريون ۾ بدلاءِ آيو SEBI جي نيم يا ڪموڊٽي ايڪسچينج جي نيم قانون / نيم ۽ واپاري نيم جي بدلاءِ سبب جتي وپار پيو ڪجي، ايڙهن بدلائون کي حق ۽ جميواريون دستاويزن ۾ سانڍيل ڪري مڃيو ويندو هت ڌڙن جي فيريڊل ڪيل حق ۽ جميواريون دستاويزن مجهم.
55. ڀاتي / سرافت دلالون کي ڪپندو ته پنهنجي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي خاتي جا مهائڪي وچوڙ هر مهني موڪلين.

ڀاتي / سرافٽ ڊلال پاران گراهڪ/پونجي سيڙهندڻن کي ايڪٽرانڪ ۽ بنا تار ٽڪنيڪ تي دارومدار ريڪنڊڙ واپار سهوليت

(حق ۽ جميواريون) ۾ ڄاڻايل سموريون شرٽيون لاڳو رهنديون.
وڌيڪ هت وڄاڻايل شرٽيون پڻ لاڳو رهنديون.

1. ڀاتي / سرافٽ ڊلال انٽرنيٽ جي آڌار تي وپار (IBT) ۽ ڪموڊٽي وپار ميسر ڪري ٿو سگهي، بنا تار جي سهوليت جي ساڻ اوزار جيئن ڊاٽا ڪارڊ سان لپٽاپ، موبائيل فون وغيره جو ڪي انٽرنيٽ پروٽوڪال (IP) جو استعمال ڪري ٿي. ڀاتي / سرافٽ ڊلال ان سڀني لازمي ضرورتن کي مڃيندو جيڪي انٽرنيٽ جريعي واپار تي لاڳو ٿينديون آهن بنا تار ٽڪنيڪ جي مارت جيئن SEBI ۽ ايڪسچينج پاران وقت بي وقت چٽا ڪيا ويندا آهن.
2. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڇاه ٿو رکي راشي سيڙهڻ / وپار لاءِ ڪموڊٽي ۾ ۽ ان سبب گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ چاهي ٿو پيو ته انٽرنيٽ جي آڌار تي وپار يا بنا تار ٽڪنيڪ جي آڌار تي ڪموڊٽي وپار ڪجي. ڀاتي / سرافٽ ڊلال شل گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي IBT سڀوا ميسر ڪندو، ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي IBT سڀوا جو استعمال ڪندو، SEBI/ايڪسچينج جي رسد ۽ ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي IBT ويب سائيٽ جي نيم ۽ شرٽيون ۽ حالتيون تي آڌار رکي ان حالت ۾ ته اهي ايسچينج/SEBI جي نيمن موجب آهن.
3. ڀاتي / سرافٽ ڊلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي ڌيان ۾ آندو اهي سموري خسيسترون، جوڪا، جميواريون، جوانداريون ۽ جميداري جيڪي بنا تار ٽڪنيڪ / انٽرنيٽ ٽڪنيڪ يا ٻئي ڪنهن به ٽڪنيڪ سان ڳنڍيل آهن سي سي گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي نظر ۾ ڀاتي / سرافٽ ڊلال آندو.
4. ڀاتي / سرافٽ ڊلال گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي آگاهه ڪندو ته ڀاتي / سرافٽ ڊلال جو IBT سرشتو پنهنجي پاڻ شروياتي گجهو لفظ ٺاهندو آهي ۽ سندس گجهي لفظ جي نيتي ايڪسچينج/SEBI جي نيم تهت ئي لاڳو آهي.
5. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي جميواري ٿيندي ته استعمال ڪندڙ نالو ۽ گجهو لفظ، گپت ۽ سوگهو ڪري رکي ۽ هو جميوار رهندو ان مپورين آرڊرن ۽ ڌيتي لپتتون لاءِ جيڪي ڪنهن به شخص پاران ڊاڪل ڪيا وڃن ڀاتي / سرافٽ ڊلال جو IBT سرشتي جو استعمال ڪندي، گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ جي استعمال ڪندڙ نالي ۽ گجهي لفظ سان جيتوڻيڪ اهو شخص ان لاءِ موڪل وٺي يا نه. اهو به پڻ ته گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ان ڳالهه جي ڄاڻ آهي ته ثابتي شريستي ۽ سڪت تهفوظ ڪدم ڪيندا آهن انٽرنيٽ وپار / ڪموڊٽي واپار ساڳي بنا تار ٽڪنيڪ مارت آرڊر ڏي وٺ شريستي مارت ۽ ان جي جوابداري کڻي ٿو سندس يا سندس موڪل ڏنل نمائيندي جو گجهو لفظ ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي ڪنهن ملازم يا ڊلال سوڌا ڪنهن ٿي ڌنو وڃي
6. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ ڀاتي / سرافٽ ڊلال کي يڪدم اتلاءُ ڪندو لکت ۾ جيڪو هو سندس گجهو لفظ وساري ٿو ويهي، ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي IBT شريستي ۾ ڪا ڪم پئي مهسوس ٿئي، لهي / شڪ ڪري ڪا گرتري / ان موڪل گرت سندس استعمال ڪندڙ نالو / گجهي لفظ / پوري ان موڪل استعمال سان، تاريخ، تريڪو، ۽ پراوت ڌيتي لپتي ان ان موڪل استعمال ساڳي.
7. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پري طرح واقيف آهي ۽ سمجهي ٿو ته جوڪا ڳنڍيل آهن انٽرنيٽ / ڪموڊٽي وپار جي آرڊر کي بنا تار ٽڪنيڪ جي مارت ڏي وٺ ڪرڻ ساڳي ۽ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ پوري ريت جميوار ۽ جوابدار رهندو ان هر ڪرت لاءِ جيڪا سندس استعمال ڪندڙ نالو / گجهي لفظ مارت ٿي پلي ڪنهن به تريڪي سان.
8. ڀاتي / سرافٽ ڊلال شل موڪلندو آرڊر / وپار جي پڪ گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي اي ميل جريعي هون جي منت موجب. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي ان ڳالهه جي ڄاڻ آهي ته آرڊر / وپار جي پڪ ويب پارٽل ۾ پڻ ميسر آهي. جيڪر گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ وپار بنا تار ٽڪنيڪ جي مارت تي پئي ڪيو، ڀاتي / سرافٽ ڊلال شل آرڊر / وپار جي پڪ سندس اوزار تي موڪلندو.
9. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ کي خبر آهي ته وپار انٽرنيٽ جي ضريع وپار ۾ جام ان شڪي مسئلا ۽ منجهانڊڙ هارڊويئر، سافٽويئر، ريشٽا، ڌي وٺ لائينون، پرڄا وغيره آهن جيڪي روڪ ۽ فيرگهير جي اسر هيٺ اچي ٿا سگهن. ڀاتي / سرافٽ ڊلال ۽ ايڪسچينج ان جي ڪا به نمائيندي يا جوابداري ناهي ڪندا جي ڀاتي / سرافٽ ڊلال جي IBT سانده ميسر رهندي بنا ڪنهن روڪ جي.

10. گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ شل ڪڏهن به ڪو به داوو ناهي ڪندو IBT سرڀشتي ۾ روڪ بند، ان ميسراپ، ڳڙڙي لاءِ، يا سيوا، يا ايڪسچينج جي سيوا، يا شريشتا، يا سندس آرڊي جي ڪيرواهي نه ٿيڻ لڻڪ / سرڀشتي جي ڳڙڙي سبب گراهڪ/پونجي سيڙهندڙ/پاتي / سرافت دلال / ايڪسچينج جي پاسي کان ان سببن جيڪي پاتي / سرافت دلال / ايڪسچينج جي واس کان ٻاهر آهن.